

۲۱۰۸۳۶۱

جامعه‌شناسی سیاسی
(جلد دوم)

نویسنده
دکتر علی‌اکبر میرزائی راجعونی

لشرویه

نشر لویه

جامعه شناسی سیاسی (جلد دوم)

نویسنده

سلیمان میرزائی راجعونی

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹

ناشر: لویه

تیراژ: ۱۰۰

شابک جلد دوم: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۷۴-۲۶-۰

شابک دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۷۴-۲۴-۶

قیمت: ۱۱۰/۰۰۰ تومان

سرشناسه	:	میرزایی راجعونی، سلیمان، ۱۳۴۶ -
عنوان و نام پدیدآور	:	جامعه‌شناسی سیاسی / سلیمان میرزائی راجعونی.
مشخصات نشر	:	تهران: لویه، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	:	ج۲: مصور، جدول، نمودار.
شابک	:	دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۷۴-۲۴-۶؛ ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۷۴-۲۵-۱؛ ج۲: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۷۴-۲۶-۰
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	جامعه‌شناسی سیاسی
موضوع	:	Political sociology
رده بندی کنگره	:	JAv۶
رده بندی دیویی	:	۳۰۶/۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۶۱۳۳۸۰۸

مراکز فروش: انقلاب، خیابان وحید نظری، بین دانشگاه و ابوریحان، پلاک ۳۶، واحد ۱، تلفن: ۶۶۹۷۴۵۶۱

میدان امام حسین، خ دماوند، جنب دانشگاه آزاد، پلاک ۱۲۳۸، تلفن: ۳۳۳۲۷۲۴۱

پل گیشا، دانشکده علوم اجتماعی، تلفن: ۶۱۱۷۹۵۲

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۳	مقدمه
۲۱	فصل هشتم: مشارکت سیاسی
۲۱	مقدمه
۲۱	مشارکت سیاسی به عنوان قسوت
۲۵	چارچوب‌های نظری
۲۵	کثرت‌گرا
۲۸	تکلیف ۱-۸
۲۹	نخبه‌گرا یا مدیریت‌گرا
۳۱	طبقه‌بندی
۳۲	انتخاب عقلانی
۳۴	پسامردن
۳۶	تکلیف ۲-۸
۳۷	مشارکت سیاسی و آشکال آن
۳۷	گونه‌شناسی‌های اولیه از مشارکت سیاسی
۴۰	گونه‌شناسی‌های در حال ظهور مشارکت سیاسی
۴۲	شکل‌های نهادی مشارکت سیاسی
۴۲	گفتگوی سیاسی / گفت‌وگو سیاسی
۴۴	مشارکت سیاسی و اینترنت
۴۵	کارزار انتخاباتی و تبلیغ کردن
۴۷	تکلیف ۳-۸
۴۸	شکل‌های غیر نهادی مشارکت سیاسی
۴۹	شعار نویسی
۵۰	اعتراضات و تظاهرات
۵۲	جنبش‌های اجتماعی، سیاسی و انقلابی
۵۴	درگیری سیاسی و بستر گروهی
۵۵	سیاست و سرمایه اجتماعی
۵۸	نتیجه‌گیری

تکلیف ۴۸.....	۶۹
فهرست منابع.....	۵۹
فصل نهم: پول، سیاست و پیامدهای آن.....	۶۵
انتخابات و رأی دادن.....	۶۵
چارچوب‌های نظری.....	۶۶
کثرت‌گرا.....	۶۶
نخبه‌گرا یا مدیریت‌گرا.....	۶۶
طبقانی.....	۶۷
انتخاب عقلانی.....	۶۸
بسام‌مدن.....	۶۸
درگرا و فرهنگ سیاسی.....	۶۹
درکردهای انتخابات.....	۶۹
نظام‌های انتخاباتی و مشارکت‌کننده در انتخابات.....	۷۰
تکلیف ۱-۹.....	۷۲
شکاف‌های اجتماع و مراسم‌های انتخاباتی: خاستگاه‌های یک برنامه پژوهشی.....	۷۳
اولین تحقیقات در مورد «له رأی‌دهی در دوران پس از جنگ».....	۷۵
توسعه مدل‌های روان‌شناسی اجتماعی مربوط به رأی‌دهی.....	۷۶
مدل‌های اقتصادی.....	۷۷
مفاهیم، مکانیسم‌ها، فرآیندها.....	۷۸
شکاف‌های اجتماعی و هزینه‌های انتخاباتی.....	۸۳
مفهوم مالیه سیاسی.....	۸۴
ادبیات مربوط به هزینه‌های مالی انتخابات.....	۸۵
تکلیف ۲-۹.....	۸۶
مالیه کارزار انتخاباتی.....	۸۶
چرا منابع مالی سیاسی مهم است؟.....	۸۹
کلانتلیسم.....	۹۱
تکلیف ۳-۹.....	۹۳
تأثیر هزینه‌های مالی انتخابات بر رفتار رأی‌دهی.....	۹۳
بسترهای تأثیرگذار بر هزینه‌های مالی.....	۹۸
سئوالات بدون پاسخ یا مناقشه برانگیز.....	۱۰۱
اندازه‌گیری هزینه‌های انتخاباتی.....	۱۰۱
نتیجه‌گیری و پیشنهادات: دموکراسی را حفظ کنید.....	۱۰۳
الف) همه‌کنشگران.....	۱۰۴
ب) حکومت‌ها.....	۱۰۵
ج) احزاب سیاسی.....	۱۰۶
د) جامعه مدنی و رسانه‌ها.....	۱۰۶

تکلیف ۴-۹.....	۱۰۷
فهرست منابع.....	۱۰۸
فصل دهم: مشارکت، نئولیبرالیسم و سیاست‌زدایی از کنش عمومی.....	۱۱۳
مقدمه.....	۱۱۳
مفهوم سیاست‌زدایی.....	۱۱۷
مروری بر ادبیات نظری مربوط به مشارکت، نئولیبرالیسم و سیاست‌زدایی.....	۱۱۸
مشارکت و نئولیبرالیسم: یک پیوند آشکار غیر متعارف.....	۱۲۲
راه و روش‌های مشارکت و سیاست‌زدایی از کنش عمومی.....	۱۲۴
تکلیف ۱-۱۰.....	۱۲۷
سیاست‌زدایی از کشورهای غربی.....	۱۲۸
بازیگران سیاست‌زدایی شده.....	۱۳۰
مخاطرات سیاست‌زدایی.....	۱۳۲
اصول، تاکتیک‌ها، ابزارها و اهداف‌های سیاست‌زدایی و سیاسی‌سازی.....	۱۳۳
نتیجه‌گیری: تأملات، مرزها و محدودیت‌ها.....	۱۳۶
تکلیف ۲-۱۰.....	۱۳۸
فهرست منابع.....	۱۳۹
فصل یازدهم: اعتراض سیاسی، جنبش‌ها و انقلاب‌های اجتماعی.....	۱۴۵
مقدمه.....	۱۴۵
اعتراض سیاسی.....	۱۴۵
جنبش‌های اجتماعی.....	۱۴۷
انواع جنبش‌های اجتماعی.....	۱۴۸
مراحل جنبش‌های اجتماعی.....	۱۵۰
تکلیف ۱-۱۱.....	۱۵۱
انقلاب‌های اجتماعی.....	۱۵۱
انقلاب چیست؟.....	۱۵۲
رهبافت‌های نظری.....	۱۵۳
دیدگاه نوسازی.....	۱۵۴
دیدگاه مارکسیستی.....	۱۵۶
دیدگاه دولت‌محور.....	۱۶۰
انقلاب‌ها و جنبش‌های انقلابی چه کار می‌کنند؟ چه زمانی و در کجا رخ می‌دهند؟.....	۱۶۴
چرا هیچ انقلاب اجتماعی در «دوره پس از جنگ سرد» وجود ندارد؟.....	۱۷۰
مرزها و حدود پژوهش.....	۱۷۵
تکلیف ۲-۱۱.....	۱۷۷
مرور نظریه‌های انقلابی: به سمت نسل چهارم.....	۱۷۸

۱۷۹.....	نسل سوم: موفقیت‌ها و محدودیت‌ها.....
۱۸۲.....	گسترش نسل سوم: تحقیقات اخیر روی حکومت و بحران‌های انقلابی.....
۱۸۵.....	مسیرهای نوین: به سمت نسل چهارم.....
۱۹۰.....	تشخیص ساختار نسل چهارم.....
۱۹۷.....	نتیجه‌گیری.....
۱۹۸.....	تکلیف ۳-۱۱.....
۱۹۹.....	فهرست منابع.....
۲۰۳.....	فصل دوازدهم: انقلاب‌های رنگی در اوراسیا: توضیح و تفسیر آنها.....
۲۰۳.....	مقدمه.....
۲۰۳.....	مفهوم سازی انقلاب‌های رنگی.....
۲۰۳.....	ریکردها.....
۲۰۹.....	تکلیف ۱-۱۲.....
۲۱۰.....	مفهوم انقلاب‌های رنگی.....
۲۱۱.....	بعد دامن زدن رژیم در مقابل مخالفان.....
۲۱۱.....	راهبردهای مخالفان برای تسخیر.....
۲۱۴.....	راهبردهای رژیم برای استیلا.....
۲۱۸.....	بعد خارجی: بستر بین‌المللی.....
۲۱۸.....	ارتباط و اعمال نفوذ.....
۲۲۰.....	تکلیف ۲-۱۲.....
۲۲۰.....	اشاعه دموکراتیک و اقتدارگرایی.....
۲۲۴.....	تفسیر انقلاب‌های رنگی.....
۲۳۰.....	مقایسه انقلاب‌های رنگی.....
۲۳۱.....	نتیجه‌گیری.....
۲۳۱.....	تکلیف ۳-۱۲.....
۲۳۲.....	فهرست منابع.....
۲۳۵.....	فصل سیزدهم: جهانی سازی.....
۲۳۵.....	مقدمه.....
۲۳۶.....	جهانی سازی چیست؟.....
۲۳۶.....	تعریف جهانی شدن.....
۲۳۷.....	نقد اصطلاح.....
۲۳۸.....	اجزای جهانی شدن.....
۲۴۲.....	تکلیف ۱-۱۳.....
۲۴۳.....	چشم انداز نظری بر جهانی شدن.....
۲۴۳.....	نظریه نظام‌های جهانی.....
۲۴۵.....	نظریه‌های سرمایه‌داری جهانی.....

۲۴۶	دیدگاه‌های پست مدرن درباره جهانی شدن
۲۴۷	جامعه شبکه‌ای
۲۴۸	تکلیف ۲-۱۳
۲۴۸	نظریه‌های فرهنگی جهانی شدن
۲۵۰	تر مک دونالدیزاسیون
۲۵۱	بحث‌های جهانی شدن
۲۵۲	آیا جهانی شدن رخ می‌دهد؟
۲۵۴	شواهد جهانی شدن کدامند؟
۲۵۶	تکلیف ۳-۱۳
۲۵۶	تأثیر جهانی‌سازی بر دولت - ملت
۲۵۷	تخریب گفتگوی دولت
۲۵۸	تر دولت - وی - ملت ضعیف
۲۵۹	اوردوگاه‌ها: جهانی‌سازی رقیب
۲۶۰	دیدگاه‌های نظری بر مورد قدرت دولت
۲۶۵	تکلیف ۴-۱۳
۲۶۶	سیاست عمومی
۲۶۷	دولت رفاه
۲۶۸	ملی‌گرایی
۲۷۰	دموکراسی و جهانی‌سازی
۲۷۱	آیا دموکراسی در حال گسترش است؟
۲۷۲	نقش جهانی شدن
۲۷۴	صادر کردن دموکراسی
۲۷۶	جنبش‌های ضد جهانی‌سازی
۲۷۸	آینده جهانی‌سازی: روندهای آینده
۲۸۰	تحقیقات جامعه‌شناختی آینده در زمینه جهانی‌سازی
۲۸۱	نتیجه‌گیری
۲۸۱	تکلیف ۵-۱۳
۲۸۳	فهرست منابع
۲۸۹	فصل چهاردهم: شهروندی؛ انواع، ابعاد و مؤلفه‌های آن
۲۸۹	مقدمه
۲۹۰	شهروندی دموکراتیک
۲۹۰	ابعاد شهروندی
۲۹۰	تعاریف
۲۹۱	دو مدل شهروندی: جمهوری و لیبرال
۲۹۳	نقد فمینیستی
۲۹۵	تکلیف ۱-۱۴

۲۹۵	چالش تنوع داخلی
۲۹۵	تقابل برداشت‌های عام‌گرا و متمایز‌گرا از شهروندی
۳۰۰	ناسیونالیست‌ها در مقابل پست ناسیونالیست‌ها
۳۰۴	تکلیف ۱-۱۴
۳۰۵	چالش جهانی‌سازی
۳۰۶	شهروندی و مرزها
۳۱۱	شهروندان، بیگانگان مقیم و حقوق
۳۱۲	فضیة شهروندی فراملی: بدینان در برابر داوطلب‌گرایان
۳۱۷	تکلیف ۲-۱۴
۳۱۷	فضای مدنی و شهروندی دموکراتیک
۳۱۷	تاریخ‌های شهروندی
۳۲۰	شش شهروند
۳۲۱	درگیر ساختن شهروندان
۳۲۵	تکلیف ۳-۱۴
۳۲۵	ظهور سیرهای فعال در بحث‌های سیاسی و علمی
۳۲۶	چالش‌های روش‌شناختی در بررسی شهروندی فعال
۳۲۷	شهروندی فعال به مثابه یک مدل
۳۲۸	شهروندی فعال به عنوان یک تقابل
۳۲۹	مؤلفه‌های شهروندی فعال
۳۲۹	مؤلفه‌های مدنی و سیاسی
۳۳۱	درگیری مدنی
۳۳۲	عناصر ماقبل سیاسی: درگیری سیاسی
۳۳۳	مشارکت مدنی و سیاسی
۳۳۶	نتیجه‌گیری
۳۳۷	تکلیف ۴-۱۴
۳۳۸	فهرست منابع
۳۴۵	فصل پانزدهم: خشونت و تروریسم
۳۴۵	مقدمه
۳۴۶	استفاده‌های سیاسی از نفرت
۳۴۶	نسل‌کشی
۳۴۷	تعریف نسل‌کشی
۳۴۸	شرایط نسل‌کشی
۳۴۸	علل جامعه‌شناختی نسل‌کشی
۳۵۱	دیدگاه‌های نظری در مورد به راه اندازی جنگ
۳۵۲	آینده به راه اندازی جنگ
۳۵۲	جنگ‌های جدید

۳۵۳	تکلیف ۱-۱۵
۳۵۴	تروورسم
۳۵۵	تعریف تروورسم
۳۵۷	برچسب تروورسم زدن
۳۵۹	تکلیف ۲-۱۵
۳۶۰	انواع تروورسم
۳۶۸	تکلیف ۳-۱۵
۳۶۸	تروورسم و نظریه‌های جامعه‌شناختی
۳۶۹	نظریه کنش جمعی
۳۷۰	اقتصاد سیاسی
۳۷۱	چشم‌انداز نظامی
۳۷۲	کادربنا
۳۷۴	تروورسم راهی
۳۷۵	تکلیف ۴-۱۵
۳۷۵	علل تروورسم
۳۷۶	پویایی خرد و متغیرهای روانشناختی اجتماعی
۳۷۷	پویایی متوسط
۳۷۹	پویایی کلان یا ساختاری
۳۸۴	پاسخ به تروورسم
۳۸۵	امنیت و پاسخ
۳۸۶	سرکوب
۳۸۷	کاهش علل ساختاری
۳۸۸	از بین بردن فرصت‌های سیاسی
۳۸۸	ایجاد صلح
۳۸۹	آینده تروورسم
۳۸۹	دیدگاه خوش‌بینانه
۳۹۰	دیدگاه بدبینانه
۳۹۰	جهت‌گیری‌های آینده
۳۹۱	نتیجه‌گیری
۳۹۲	تکلیف ۵-۱۵
۳۹۳	فهرست منابع
۴۰۱	فصل شانزدهم: جامعه‌شناسی سیاست اتحادیه اروپا و نقش دانشگاهیان در آن
۴۰۱	مقدمه
۴۰۲	اتخاذ رویکرد میدانی سازه‌گرایی ساختاری در مطالعه اتحادیه اروپا
۴۰۵	قدرت و منابع
۴۰۹	جامعه‌شناسی سیاست اتحادیه اروپا

مقدمه

در سال‌های اخیر توجه روزافزون به اهمیت فزاینده جامعه‌شناسی سیاسی مورد توجه قرار گرفته است. جامعه‌شناسی سیاسی یک حوزه فرعی در حال ظهور و در حال رشد است که در جامعه‌شناسی معاصر و علوم سیاسی قرار دارد. گرچه هنوز فاقد خطوط دقیق است، اما دانشمندان بیشتری به شناخت اهمیت اساسی آن در مطالعه سیاست می‌برده‌اند. به‌رغم علاقه وافر و کثرت دانشمندان علوم اجتماعی، مرزهای جامعه‌شناسی سیاسی هنوز به صورت مبهم تعریف شده‌اند و مضامین فرعی آن از همه جهات بیرون می‌روند و دارای یک شکلی بی‌پایان متفاوت است. جامعه‌شناسی سیاسی ترکیبی از مطالب جذاب و شیرین است که از رشته‌های علوم سیاسی و جامعه‌شناسی وام گرفته شده است. نظر به اینکه این نوعی ترکیب جامعه‌شناسی و علوم سیاسی است. موضوعات علمی آن اکثراً از قسمت‌های جدا شده بدون اتصال تشکیل شده است. شاید طبیعت بی‌نظیر و متغیر جامعه‌شناسی سیاسی بتواند عاملی گرا بیاورد. دانشمندان سیاسی و جامعه‌شناسان باشد تا این چالش را برطرف کرده و روندها و پیوندهایی را که در بافت جامعه‌شناسی سیاسی وجود دارد، کشف کنند.

متخصصان درباره معنای دقیق جامعه‌شناسی سیاسی توافق نظر ندارند. جامعه‌شناسی سیاسی دارای معانی متعدد است. یک برداشت، جامعه‌شناسی سیاسی را علم دولتی می‌داند. تعریف جامعه‌شناسی سیاسی به عنوان علم دولت، قرار دادن آن در طبقه‌بندی علوم اجتماع است که مبتنی بر ماهیت جوامع مورد مطالعه است. این یک برداشت سیاسی است. در اینجا، دولت ممکن است دولت-ملت یا کشور-حکومت باشد. دولت-ملت، جامعه ملّی را تعیین می‌کند. کشور-حکومت حاکمان و رهبران این جامعه ملّی را تعیین می‌کند. پذیرش جامعه‌شناسی سیاسی به عنوان علم دولت در واقع منهای جدا کردن مطالعه جامعه ملّی است. از این رو، این معنای جامعه‌شناسی سیاسی کاملاً باریک و محدود است.

تعریفی که توسط گریب و اورلئانز^۱ ارائه شده بیشتر به این برداشت شباهت دارد. آنها در مورد جامعه‌شناسی سیاسی نوشتند که «عمدتاً مربوط به تبیین‌های ساختار اجتماعی ویژه به نام دولت‌ها است». طرفداران دیگر این مفهوم عمدتاً ژلینک^۲ (جامعه‌شناس آلمانی) و مارسل پرلوت^۳ (مورخ فرانسوی) بوده‌اند.

1. Greer and Orleans

2. Jellinek

3. Marcel Prelot